

Kaupunkiympäristölautakunnan alaisen toiminnan talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027-2029 / TeA

VD/5605/02.01.00.00/2025

TeA/JH/MR

1. Yleinen taloudellinen tilanne

Suomen talouskasvu on jatkunut heikkona. Talous supistui 0,1 prosenttia vuonna 2024. Talouden ennustetaan kasvavan 1,3 prosenttia tänä vuonna, mutta ennusteet ovat osoittautuneet useampana vuonna liian optimistisiksi. Korkea korkotasoa on vähentänyt investointeja, asuntojen kysyntää ja leikannut yksityistä kulutusta. Myös lomautukset ja kasvanut työttömyys vaikuttavat kuluttajien luottamukseen ja kotimaiseen kysyntään. Niin inflaatio kuin korkotasokin ovat laskeneet, mutta jos tullit jäävät korkealle tasolle ja niihin vastataan vastatulleilla, on riskinä talouskehityksen jääminen ennusteesta. EKP:n ennusteen mukaan euroalueen talous kasvaisi kuitenkin 0,9 prosenttia tänä vuonna ja 1,2 prosenttia ensi vuonna. Euroalueen inflaation ennustetaan olevan 2,1 prosenttia vuonna 2025 ja 1,9 prosenttia vuonna 2026. 3kk euriborin ennustetaan pysyttelevän nykytasolla tai laskevan hieman.

Erityisesti asuntorakentaminen on ollut kuluttajien heikon kysynnän vuoksi lähes pysähdyksissä. Suomen investointien ennakoidaan kuitenkin kehittyvän positiivisesti lähivuosina vähintään energiasiirtymän ja puolustuksen osalta. Tilastokeskuksen tilastossa työttömiä oli vuoden 2025 ensimmäisellä neljänneksellä noin 38 000 enemmän kuin vastaavana aikana vuonna 2024. Työttömyysasteeksi ennustetaan 8,8 prosenttia tälle vuodelle. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaiseman työmarkkinaennusteen mukaan työllisten määrä laskee vielä vuonna 2025, mutta kääntyy sitten nousuun. Pitkäaikaistyöttömien määrän ennustetaan nousevan vielä vuonna 2026.

Kuntakentässä vallitsee merkittävä tulojen ja menojen epätasapaino, joka edellyttää talouden tasapainottamistoimenpiteiden jatkamista. Hyvinvointialueuudistuksen myötä kuntien tehtäväkenttä supistui jättäen kunnille aiempaa vähemmän mahdollisuuksia menosopeutukseen, mikä nostaa painetta veronkorotuksille. Suurissa ja kasvavissa kunnissa on runsaasti investointitarpeita, kun taas pienenevien lapsi-ikäluokkien kunnissa haasteena on sopeuttaa toimintaa vastaamaan vähenevää palvelutarvetta. Työvoiman saatavuusongelmat, kaupungistuminen ja syntyvyyden pieneneminen edellyttävät uusia palveluiden järjestämistapoja niin kunnissa kuin valtakunnallisestikin.

Kuntien toiminnan ja investointien rahavirta oli noin 0,5 mrd. euroa negatiivinen vuonna 2024. Tälle vuodelle kuntakentän rahavirran arvioidaan olevan 1,6 mrd. euroa negatiivinen. Talouspaineita lisäävät muun muassa kevään 2025 palkkaratkaisu, palveluverkon sopeutusaineet, kasvaneet rahoitusvastuut työttömyydenhoidossa, kasvukeskusten investointipaineet ja sote-kiinteistöjen lain mukaisen vuokra-ajan päättymisen. Kuntien kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksin muutos on keskimäärin 3,3 prosenttia vuodessa vuosina 2026–2029. Kuntien suurimman kuluerän muodostavat henkilöstökustannukset. Kuntatyönantajien henkilöstösäästökyselyn mukaan kunnat ja kuntayhtymät pyrkivät sopeuttamaan kuluvana vuonna henkilöstömenojaan.

Kuntien tulokehitys on vaimeaa johtuen erityisesti yhteisöveron matalasta tuotosta, mutta myös työttömyyden vähentämisestä kunnallisverosta. Valtionosuuksiin on tehty useita leikkauksia muun muassa OKM:n osalta sekä liikuntapaikkarakentamiseen ja kulttuuritiloihin. Kuntien peruspalveluiden valtionosuus puolestaan kasvaa johtuen muun muassa asukasluvun ja muiden laskentatekijöiden muutoksista ja indeksikorotuksen tarkistuksesta. Sote-kiinteistöjen vuokrasopimusten mahdollinen

päättymisen vuodesta 2026 alkaen vähentää kuntien vuokratuloja, ja tiloja voi jäädä tyhjilleen. Tämän vuoksi sote-uudistuksen omaisuusjärjestelyistä aiheutuviin kustannuksiin kohdennetaan 150 milj. euroa valtion korvauksia vuosille 2027–2029. Korvauksesta huolimatta kunnille uhkaa jäädä merkittäviä menoja.

2. Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027–2029

Taloussuunnitelman 2026–2029 keskeisenä lähtökohtana on valmisteilla oleva kaupungin strategia 2026–2029, kaupungin menojen ja tulojen rakennetarkastelu sekä valtuustosopimus, jossa sitoudutaan kaupungin talouden tasapainottamiseen valtuustokauden aikana. Valtuustosopimuksen edellyttämät selvitykset ja uudistustarpeet ovat valmistelussa toimialalla.

Taantuma on vaikuttanut Vantaan talouteen hyvin voimakkaasti. Asuntorakentamisen seisahtuminen on nostanut rakentamisalan työttömyyttä ja heikko ostovoiman kehitys palvelusektorin työttömyyttä. Lentokenttäalue kärsii Venäjän ylilentokiellon vaikutuksista. Vantaan työttömyysluvut ovat uusissa ennätyslukemissa, ja pitkäaikaistyöttömien määrä on jäämässä huomattavasti koronaa edeltävää aikaa korkeammalle tasolle. Työttömyyden kasvun ja yritysten heikon tulokunnon takia Vantaan verotulokehitys on ollut erittäin heikolla tasolla. Toteutuessaan paremmat suhdannenäkymät parantavat Vantaan tilannetta, mutta viiveellä. Vuoden 2025 väestönkasvuksi ennakoidaan voimassa olevassa väestöennusteessa yli 4 600 henkeä eli 1,8 prosenttia. Vantaan väestönkasvu on alkuvuoden 2025 aikana kuitenkin hidastunut selvästi.

Kaupunginhallituksen kehyspäättöksen (KH 2.6.2025) jälkeen on noussut esille seuraavat määrärahamuutostarpeet: rakentamislain muutokseen liittyvän Ryhti-hankkeen päättymisen, vuoden 2026 luontofoorumin järjestäminen, yksi vakituinen ja neljä määräaikaista uutta vakanssia, uudet vuokrakohteet sekä keittiövuokratuottojen kasvu. Tonttikysyntä on yhä jatkuvan asuntomarkkinoiden huonon tilanteen vuoksi vähäistä, mikä luo epävarmuutta maanmyyntivoittoihin. Vuokratuloihin tuo epävarmuutta mahdollisuus myydä vuokratut kiinteistöt.

Talousarviossa 2026 toimialan tuloiksi on asetettu 319 milj. euroa ja menoiksi 289,4 milj. euroa jättäen toimintakatteeksi 29,7 milj. euroa. Kaupungin talouden tasapainottamisohjelmassa kaupunkiympäristön toimialalle asetettiin talousarviokehyksessä 8 miljoonan euron sopeuttamistavoite vuodelle 2026 ja 10 miljoonan euron tavoite vuosille 2027 ja 2028. Toimialan talousarvioesityksessä on huomioitu tavoitteen edellyttämät sopeutustoimet ja niiden eurovaikutukset.

Palkkaratkaisun yleiskorotukset ja paikallisesti sovittavien erien määrärahavaraukset ovat kehysvaiheessa keskitetty kaupunkistrategian ja johdon toimialalle.

Toimialan ja palvelualueiden toiminnankuvauksissa on yksityiskohtaisemmin selvitetty muun muassa keskeisiä tavoitteita, strategian pohjana olevia toimintaympäristön muutoksia, palvelustrategiaa ja -tuotantoa sekä muita taloussuunnitteluun ja toimintaan vaikuttavia tekijöitä.

3. Sitovat tavoitteet ja toimialan tulokortti

Valtuustokauden strategiaa toteutetaan vuosittain valtuustotasoisten sitovien tavoitteiden sekä toimialojen tavoitteiden ja tulokorttien kautta. Sitovat tavoitteet ovat valtuustossa hyväksyttäviä toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita, jotka edistävät valtuustokauden strategisten päämäärien

toteutumista. Ehdotukset vuoden 2026 toimialan tulokortiksi ja sitoviksi tavoitteiksi esitetään talousarvion 2026 yhteydessä kaupunginvaltuustolle. Lautakunnalle hyväksyttäväksi esitetään toimialan tulokortti, joka perustuu kaupunkitasoisten sitovien tavoitteiden ehdotukseen.

4. Henkilöstösuunnitelma 2026–2029

Toimialan henkilöstösuunnitelma on osa strategisen suunnittelun kokonaisuutta. Toimialan tavoitteena on toteuttaa Vantaan kaupungin strategiaa käytännön tasolla ennakoimalla, suunnittelemalla ja toimeenpanemalla muutokset resurssiviisaasti ja tehokkaasti. Ennakoivan suunnittelun myötä avautuvien vakanssien toimenkuva voidaan muokata toimialan tarpeita palvelevaksi. Kaupungin kasvaessa myös kaupungin henkilöstömäärä kasvaa. Uusien vakanssien perustamisessa pyritään kuitenkin harkittuihin ja maltillisiin lisäyksiin. Vuodelle 2026 on tarve kahdeksalle uudelle vakanssille. Talousarvio 2026 pitää sisällään määrärahat vakinaiselle sekä tiedossa olevalle määräaikaiselle henkilöstölle.

5. Investoinnit

Kehyksessä kaupungin suunniteltu bruttoinvestointitaso vuodelle 2026 oli 356,3 milj. euroa ja netto 312,8 milj. euroa. Kaupunkiympäristölautakunnan alaiseen toimintaan ei kuulu investointeja.

Kaupunkiympäristölautakunta 16.9.2025 § 6

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) tehdä liitteen 1 mukainen taloussuunnitelmaesitys 2026–2029 käyttötalouden osalta,
- b) tehdä liitteen 1 mukainen esitys vuoden 2026 kaupunkiympäristön toimialan tulokortiksi ja sitoviksi tavoitteiksi kaupunkiympäristölautakunnan osalta, ja
- c) merkitä tiedoksi liitteen 2 mukainen henkilöstösuunnitelma 2026–2029.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana apulaiskaupunginjohtaja Tero Anttila teki seuraavat muutosesitykset:

Lisätään kaupunkiympäristön toimialan tulokorttiin 2026 sekä tavoitteisiin 2026 Hyvinvoivien asukkaiden Vantaa -otsikon alla olevaan ensimmäiseen virkkeeseen sana ”yhteisöllisyyttä” niin, että virke kuuluu ”Kehitämme kaupunkikeskuksia niiden turvallisuutta, yhteisöllisyyttä ja elinvoimaa edistäen.”

Lisätään pykälän 6 *Kaupunkiympäristölautakunnan alaisen toiminnan talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027-2029* päätösesityksen 2. luvun *Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027–2029* ensimmäisen kappaleen loppuun lause ”Valtuustositoumuksen edellyttämät selvitykset ja uudistustarpeet ovat valmistelussa toimialalla.”

Asian käsittelyn aikana kaupunkiympäristölautakunnan varapuheenjohtaja Timo Lahti esitti kaupunkiympäristölautakunnan jäsen Niina Uskalin kannattamana asian palauttamista uudelleen valmisteluun. Puheenjohtaja totesi, että asiasta äänestetään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat apulaiskaupunginjohtajan pohjaesityksen hyväksymistä, äänestävät jaa, ja he, jotka

kannattavat varapuheenjohtaja Timo Lahden esitystä asian palauttamisesta valmisteluun, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 8 jaa-ääntä (Eklund, Godlewski, Hristov, Suursalmi-Seppälä, Kotiranta, Norrena, Rahkala, Kähärä) ja 7 ei-ääntä (Ahava, Ahokas, Hartikainen, Joki, Lahti, Luukkonen, Uskali). Puheenjohtaja totesi varapuheenjohtaja Timo Lahden esityksen tulleen hylätyksi.

Asian käsittelyn aikana kaupunkiympäristölautakunnan jäsen Vaula Norrena teki seuraavat muutosesitykset:

Lisätään talousarviolitteen sivun 10 ensimmäisen kappaleen loppuun lauseet ”Vahvistetaan Vantaan- ja Keravanjoen vesistöjen tilaa. Valvotaan ja ohjataan kiinteistöjä sekä edistetään päästöjen hallitsemista.” Kaupunkiympäristölautakunnan jäsenet Filip Godlewski ja Riikka Suursalmi-Seppälä kannattivat esitystä. Puheenjohtaja totesi, että asiasta äänestetään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat apulaiskaupunginjohtajan pohjaesitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat jäsen Vaula Norrenan esitystä tekstilisäyksestä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 5 jaa-ääntä (Ahava, Ahokas, Joki, Lahti, Uskali) 9 ei-ääntä (Eklund, Godlewski, Hartikainen, Hristov, Suursalmi-Seppälä, Kotiranta, Norrena, Rahkala, Kähärä) ja yksi tyhjä (Luukkonen). Puheenjohtaja totesi jäsen Vaula Norrenan esityksen tulleen hyväksytyksi.

Lisätään kaupunkiympäristön toimialan tavoitteisiin uusi tavoite ”Vahvistamme Vantaan- ja Keravanjokien ekologista tilaa.” Kaupunkiympäristölautakunnan jäsenet Filip Godlewski ja Riikka Suursalmi-Seppälä kannattivat esitystä. Puheenjohtaja totesi, että asiasta äänestetään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat apulaiskaupunginjohtajan pohjaesitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat jäsen Vaula Norrenan esitystä uudesta tavoitteesta, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 11 jaa-ääntä (Ahava, Ahokas, Eklund, Hartikainen, Hristov, Joki, Kotiranta, Lahti, Rahkala, Uskali, Kähärä), 3 ei-ääntä (Godlewski, Suursalmi-Seppälä, Norrena) ja yksi tyhjä (Luukkonen). Puheenjohtaja totesi jäsen Vaula Norrenan esityksen tulleen hylätyksi.

Lisätään kaupunkiympäristön toimialan tavoitteisiin uusi tavoite ”Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa” ja sille mittari ”Joukkoliikenteen nousujen määrä kasvaa.” Kaupunkiympäristölautakunnan jäsen Filip Godlewski kannatti esitystä. Puheenjohtaja totesi, että asiasta äänestetään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat apulaiskaupunginjohtajan pohjaesitystä äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat jäsen Vaula Norrenan esitystä uudesta tavoitteesta ja mittarista, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 12 jaa-ääntä (Ahava, Ahokas, Eklund, Hartikainen, Hristov, Joki, Kotiranta, Lahti, Luukkonen, Rahkala, Uskali, Kähärä) ja 3 ei-ääntä (Godlewski, Suursalmi-Seppälä, Norrena). Puheenjohtaja totesi jäsen Vaula Norrenan esityksen tulleen hylätyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Merkittiin, että asiaan jätettiin seuraava kaupunkiympäristölautakunnan yhteinen pöytäkirjalausuma:

Lopullista talousarviopäätöstä varten tarvitaan tarkempi tieto mahdollisen hulevesimaksun määristä ja vaikutuksista eri asiakasryhmille sekä myös mahdollisista vaihtoehtoisista tasapainottamistoimista toimialan käyttötaloudesta tai investoinneista vuodelle 2026.

Merkittiin, että vasemmiston lautakuntaryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

Vasemmistoliitto ei ole sitoutunut sopeuttamisen tasoon eikä etenkään sen keinoihin/toimenpiteisiin.

Liitteet:

- Liite 1: Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027–2029, kaupunkiympäristölautakunnan alainen toiminta
- Liite 2: Kaupunkiympäristön henkilöstösuunnitelma 2026–2029

Täytäntöönpano: Talousohjaus

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti, puh. 043 826 8687
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)